

Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce

Biuro Rady Krajowej

ul. Grójecka 17; 02-021 Warszawa
e-mail: rkzzm@wp.pl; <http://www.zzm.org.pl>

tel. +48 22 474 26 15
tel/fax +48 22 474 26 16

RK ZZM 34/05/2024 r.

Warszawa, dnia 21.05.2024 r.

Pan
Maciej Wojewódka
p.o. Prezes Zarządu
PKP CARGO S.A.

Szanowny Panie Prezesie,

w nawiązaniu do pisma CCLR.072.36.2024 z dnia 10.05.2024 r. informujemy, że Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce nie wnioskował do Zarządu PKP CARGO S.A. o wdrożenie nieświadczenia pracy. Nasze postulaty zgłaszane od kilku lat dotyczą wdrożenia kompleksowego programu naprawczego, który pozwoli Spółce odzyskać udział w rynku przewozów, a pracownikom zapewni stabilne miejsca pracy.

Rozumiemy, że podjęta bez odpowiedniego rozpoznania i przygotowania decyzja ma m.in. swoje źródło w przegranej ostatnio przetargu na przewozy 1 mln ton przewozów dla Elektrowni Połaniec, co znacząco pogarsza perspektywy poprawy sytuacji przewozowej w Spółce. Zwracamy uwagę, że drastyczny spadek pracy przewozowej od wielu miesięcy odczuwa finansowo wyłącznie jeden zespół pracowników i są nim maszyniści. Pozostali pracownicy dostają wynagrodzenia jakby Spółka funkcjonowała normalnie, podczas gdy maszyniści co miesiąc tracą nawet do 20% swojego wynagrodzenia.

W związku z powyższym ze zdziwieniem odbieramy informacje o planowanym skierowaniu na nieświadczenie pracy znacznej liczby maszynistów (często zdecydowanie większej niż pracowników pozaoperacyjnych) i obniżenie im wynagrodzenia aż o 40%. To karkołomne w sytuacji dużego niedoboru maszynistów na rynku pracy, a do tego na podstawie przepisów wprowadzonych prawie 25 lat temu w zupełnie odmiennej rzeczywistości, w szczególności związanej z szeroko rozumianym rynkiem pracy. Należy zwrócić uwagę na uzasadnienie do wprowadzenia tej ustawy, w którym wskazane zostało iż „przedmiotem projektu ustawy jest komercjalizacja przedsiębiorstwa państwowego Polskie Koleje Państwowe, restrukturyzacja jednoosobowej spółki Skarbu Państwa powstałej w wyniku komercjalizacji tego przedsiębiorstwa oraz jej prywatyzacja. Uchwalenie ustawy w proponowanym kształcie wynikało z konieczności realizowania polityki transportowej Państwa uwzględniającej uwarunkowania międzynarodowe (dążenie do członkostwa w Unii Europejskiej)...”. Projektodawca wskazał, iż uwarunkowania te powodują konieczność głębokiej reformy PKP. W szczególności do tych uwarunkowań należały aspiracje Polski do UE, stan przedsiębiorstwa, wzmożona konkurencja ze strony transportu samochodowego oraz związana z tym konieczność wyspecjalizowania się przedsiębiorstwa w przewozach kwalifikowanych i aglomeracyjnych. Co istotne, zgodnie z projektem ustawa nakazuje dokonanie komercjalizacji w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie. Dlatego w naszej opinii podejmowanie działań na podstawie aktu prawnego projektowanego w połowie 1999 r., który wszedł w życie w 2000 r. w związku ze specyficznymi konkretnymi okolicznościami faktyczno-prawnymi, zakwalifikowane może być jako czynność prawna sprzeczna z ustawą, albo mająca na celu obejście ustawy, a tym samym jako czynność nieważna.

Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce
Organizacja członkowska Zrzeszona w strukturach
KRS: 0000047314 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy
XII Wydział Gospodarczy KRS
REGON: 010715435; NIP: 113-03-31-664

Godzi się zaakcentować, iż rozwiązania przewidziane w ustawie o PKP z 2000 r. na podstawie których podejmowane są aktualnie niekorzystne dla pracowników działania, przewidują z jednej strony aż roczny okres nieświadczenia pracy ze świadczeniem socjalnym wynoszącym zaledwie 60 % wynagrodzenia, przy jednoczesnej możliwości jednostronnego wezwania pracownika do świadczenia pracy w czasie 48 godzin. Tym samym dodatkowo bulwersujący jest fakt, iż skorzystanie przez pracodawcę z uprawnienia do zwolnienia pracownika ze świadczenia pracy nie tylko dalece pogarsza jego ekonomiczną i społeczną sytuację, ale przy obowiązujących i narzucanych przez samego pracodawcę zakazach podjęcia pracy w innych firmach i potencjalnej możliwości nagłego wezwania do świadczenia czyni z nich de facto niewolników Spółki za świadczenie socjalne wynoszące nieznacznie ponad połowę wynagrodzenia. Jednocześnie to wyłącznie pracownicy ponoszą negatywne konsekwencje trudnej sytuacji ekonomicznej Spółki.

Tytułem wyjaśnienia wskazać należy, iż jednostronne zwolnienie pracownika z obowiązku świadczenia pracy bez jego zgody i przy utrzymaniu klauzuli zakazu konkurencji i umów lojalnościowych może w tym stanie faktycznym stanowić ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracodawcy, polegające na organizowaniu pracy w nieracjonalny sposób, uniemożliwiający zażegnanie ewentualnych trudności finansowych pracodawcy, niedopuszczeniu pracownika do pracy oraz pozbawieniu pracownika możliwości zarobkowania.

Zastosowanie art. 54 ustawy o komercjalizacji i restrukturyzacji przedsiębiorstwa państwowego PKP przy uwzględnieniu konkretnego stanu faktycznego może być wreszcie uznane za obejście przepisów, w szczególności o zwolnieniach grupowych. Dlatego skorzystanie przez pracodawcę z tego trybu narusza bezpośrednio podstawowe prawa pracowników.

W związku z powyższym z uwagi na brak perspektyw zapewnienia stabilnych miejsc pracy w Spółce PKP CARGO S.A. i wyraźny sygnał o zamiarze potraktowania dużej części zespołu drużyn trakcyjnych jako zbędnej dla Spółki, o czym świadczy chęć kierowania ich na nieświadczenie pracy, oczekujemy od Zarządu w pierwszej kolejności decyzji o odstąpieniu od umów lojalnościowych tych pracowników, ewentualnie zachowania przez nich prawa do pełnego wynagrodzenia. W przypadku braku zgody pracownika na nieświadczenie pracy wnosimy natomiast o rozwiązanie umowy o pracę z winy pracodawcy.

W naszym przekonaniu pracownicy operacyjni są dla Spółki kluczowi i niezbędni aby miała szansę wyjść z kryzysu po restrukturyzacji i zwiększyła pracę przewozową. Pozbycie się tych pracowników będzie skutkować trwałą niezdolnością do rozwoju i realizacji zwiększonych przewozów.

Z uszanowaniem

ZWIĄZEK ZAWODÓWCY MASZYNISTÓW
KOLEJOWYCH W POLSCE
PREZYDENT

Leszek Miętek

Do wiadomości:

Pani Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej

Pan Dariusz Klimczak, Minister Infrastruktury

Państwowa Inspekcja Pracy